

Linnéuniversitetet

Kalmar Växjö

Examensarbete 15 hp – Kandidatuppsats
Medie- och kommunikationsvetenskap

Fast i garderobsöppningen

*En kritisk diskursanalys av VeckoRevyns
representation av bi- och homosexuellas sex- och
kärleksrelationer*

Författare: Emelie Eriksson
Liljegren
Författare: Jeny Nilsson

Handledare: Anette Forsberg
Examinator: Mikael Rinaldo
Termin: VT15
Ämne: Medie- och
kommunikationsvetenskap
Nivå: Kandidat

Abstract

Author: Emelie Eriksson Liljegren & Jeny Nilsson

Title: Stuck in the closet doorway

Location: Linnaeus University

Language: Swedish

Number of pages: 44

The purpose of this study was to examine the ways in which the Swedish lifestyle magazine VeckoRevyn construct the sex and love relations of bi- and homosexuals. We analyzed 22 unique texts in magazines, from 2009 to 2014, in order to get a result as current as possible.

To represent the magazine overall we have selected texts from various parts of the magazine. With a critical discourse analysis and through relevant and significant theories and perspectives such as social constructionism and heteronormativity, we found that VeckoRevyn represent sex and love relations of bi- and homosexuals through four discourses.

The outcome of our study shows that VeckoRevyn only represent a limited part of bi- and homosexuals sex and love relations. In the analysed texts bi- and homosexuals are forced to “come out of the closet” repeatedly and their sexual relations are rarely represented. When the sexual relations are represented, it’s frequently through fantasies or in extreme ways with an attempt to entertain. VeckoRevyn tells the readers that it’s stupid to label oneself as bi- or homosexual, nevertheless VeckoRevyn often uses labels as a big part of their construction of bi- and homosexuals identities. Bi- and homosexuals never really come out of the closet, they are forced to always be standing in the doorway.

Nyckelord

bisexual, homosexual, LGB, sex, love, lifestyle magazine, representation, critical discourse analysis

Innehåll

1 Inledning och problembakgrund	3
1.1 Syfte och frågeställning	4
1.2 VeckoRevy	4
2 Tidigare forskning	6
2.1 Sex and Sexuality in Entertainment Media Popular With Lesbian, Gay, and Bisexual Adolescents	6
2.2 Tilltalande bilder: genus, sexualitet och publiksyn i VeckoRevy och Fib aktuellt	7
3 Teori	9
3.1 Socialkonstruktionism	9
3.2 Diskurs	10
3.3 Identitet/identifikation	10
3.4 Representation	12
3.5 Stereotyper	13
3.6 Genus	13
3.7 Heteronormativitet	15
4 Metod	17
4.1 Kvalitativ metod	17
4.2 Kritisk diskursanalys	17
4.3 Genomförande och urval	19
4.4 Metodkritik	21
4.5 Validitet och reliabilitet	21
4.6 Undersökningens tillförlitlighet	22
4.7 Forskningsetik	22
5 Resultat och analys	24
5.1 Frågor från läsare	24
5.2 Reportage och intervjuer	27
5.3 Övrigt	34
6 Slutsats och diskussion	37
6.1 Diskurser	37
6.2 Hur representeras bi- och homosexuellas sex- och kärleksrelationer i VeckoRevy?	38
6.3 Vidare forskning	41
7 Referenser	42
7.1 Tryckta källor	42
7.2 Webbsidor	43
Bilagor	I
Bilaga 1 Sökord	I
Bilaga 2 Analyserade texter	II

1 Inledning och problembakgrund

För många unga är sex- och kärleksrelationer ett känsligt ämne som kan vara svårt att ta upp med exempelvis föräldrar och då blir istället medier så som VeckoRevyn, den största veckotidningen för unga i Sverige som ofta berör ämnet, en viktig informationskälla.

Hur medier framställer vår verklighet bidrar till hur vi själva uppfattar den och även till hur vi agerar utefter det (Gripsrud, 2002). VeckoRevyn är en del i att skapa dessa föreställningar och vi frågar oss hur dessa ser ut. Vi vill undersöka hur bi- och homosexuellas sex- och kärleksrelationer konstrueras eller reproduceras. Detta ämne är relevant inom medieforskning men även för allmänheten och speciellt för oss som jobbar eller kommer att jobba inom medier. Detta på grund av att medierna bidrar till att skapa och upprätthålla stereotyper, identiteter och kulturer.

Homosexuella förbindelser mellan vuxna var kriminellt fram till år 1944. 1979 avskaffade socialstyrelsen homosexualitet som ett sjukdomsbegrepp och 1987 blev det förbjudet att diskriminera homosexuella. År 2003 förbjöds hets mot folkgrupp på grund av sexuell läggning i grundlagen (RFSL, u.å.).

Idag är homosexualitet varken olagligt eller klassas som en sjukdom. Det finns lagar som skyddar mot diskriminering och det har bidragit till att fler och fler vågar leva som uttalat homosexuella. Det är självklart inte enbart lagar som bidragit till detta utan även attityder hos oss människor, som medier är med och påverkar enligt Gripsrud (2002). Att det finns lagar mot diskriminering främjar dock en acceptans och förståelse som kan ge homosexualitet möjlighet att synas mer i medier. När något inte får synas blir det svårt att skapa förståelse och medvetenhet kring det, ämnet blir främmande och det kan leda rädsla eller till och med förakt och hat. Som Torsten Österman (2002:7) skriver i sin studie om allmänhetens attityder till homosexualitet:

“Människan är rädd för det okända. Vet man bara litet om ett fenomen, en grupp eller en företeelse kan den lilla vetenskapen till och med förstärka rädslan. Är den kunskap man har dessutom baserad på felaktigheter och vanföreställningar kan rädslan övergå i skräck eller till och med hat.” (Österman, 2002:7).

Medierna spelar en roll i hur vi ser på oss själva och vår omvärld (Gripsrud, 2002). Genom vad och hur medier väljer att visa, påverkar de vad vi kommer att se som rätt och fel, viktigt och oviktigt etcetera (ibid). Medier väljer, visar och lär oss om sådant vi själva aldrig mött, utifrån dessa framställningar skapar vi sedan en uppfattning om vilka vi vill eller inte vill vara (ibid.). Därför blir det angeläget att undersöka hur VeckoRevyn konstruerar och representerar bi- och homosexuellas sex- och kärleksrelationer.

1.1 Syfte och frågeställning

Syftet med denna studie är att undersöka hur VeckoRevyn konstruerar bi- och homosexuellas sex- och kärleksrelationer. Vår frågeställning är följande:

- Hur representeras bi- och homosexuellas sex- och kärleksrelationer i VeckoRevyn?
 - Hur framställs relationen mellan aktörer som återfinns i texterna?
 - Vilka identiteter konstruerar VeckoRevyn i texterna?

1.2 VeckoRevyn

Bonnier tidskrifter AB äger tidningen VeckoRevyn som grundades år 1935 (Bonnier Tidskrifter, u.å.). VeckoRevyn är en veckotidning vars främsta målgrupp är unga kvinnor i åldrarna 18-25 år (Sveriges Tidskrifter, u.å.). Tidningen gavs tidigare ut en gång i veckan men kommer numera ut i tolv nummer per år och har enligt ORVESTO Konsument i snitt 117 000 läsare per nummer (TNS Sifo, 2014). VeckoRevyn är enligt egna uppgifter Sveriges största tidning för unga kvinnor (VeckoRevyn, 2014).

Veckotidningar i stort skapar ofta en personlig kontakt med sina läsare. Denna kontakt ger veckotidningar möjlighet att lyfta privata ämnen så som sex och relationer och här är VeckoRevyn, med främst en ung kvinnlig publik, den mest etablerade då den är störst och har funnits sedan 1935 (Bonnier Tidsskrifter, u.å.).

Tidningen marknadsför sig som ett livsstilsmagasin där de främst berör ämnen så som sex, relationer, shopping, utbildning, smink, bloggare och kändisar (VeckoRevyn, u.å.). VeckoRevyn (u.å.) är, enligt egna uppgifter, den största tidningen och webbsidan för unga kvinnor i Sverige. Därmed har deras information till läsare en stor samhällsbildande funktion eftersom medier, enligt Gripsrud (2002), har en viktig roll i skapandet och upprättshållandet av våra identiteter.

2 Tidigare forskning

Här redovisar vi tidigare forskning som rör sexualitet, relationer och kommunikation i medier.

2.1 Sex and Sexuality in Entertainment Media Popular With Lesbian, Gay, and Bisexual Adolescents

Forskarassistenten i kommunikation vid universitetet i San Diego USA, Bradley J. Bond (2014), har gjort en innehållsanalytisk studie av underhållningsmedier som är populära av bi- och homosexuella ungdomar i USA. Bond (2014) menar att medier är viktiga och inflytelserika socialisationsagenter gällande sexualitet för ungdomar som är bi- eller homosexuella eftersom de sällan har en direkt kontakt med bi- och homosexuella förebilder som de kan få användbar information från.

Bond (2014) menar också att det är viktigt att mäta förekomsten av fall i medier där bi- och homosexuella på något vis berör sex för att skapa en förståelse över hur det visas i medier. Han menar också att det är minst lika viktigt, om inte viktigare, att undersöka på vilket sätt detta skildras. Han skriver att det behövs ett bredare utbud av skildringar som inte är stereotypa för att bi- och homosexuella ungdomar ska kunna identifiera sig med någon och något, och för att de ska känna acceptans för sin sexuella identitet.

Bond (2014) har i sin undersökning kommit fram till att heterosexualitet är överrepresenterat i underhållningsmedier som är populära bland bi- och homosexuella ungdomar. Likaså porträtteras heterosexuella som mycket mer sexuellt aktiva än bi- och homosexuella (Bond, 2014). Diskussioner och prat om sex i medier populära bland bi- och homosexuella ungdomar var främst i form av heterosexuellas förhållanden och sexuella intressen. När bi- och homosexuellas sex eller kärlek skildrades var det ofta på ett stereotypt sätt, och i form av skämt eller i någon nedvärderande form, eller så rörde det sig om att ”komma ut” (Bond, 2014).

Bond (2014) skriver att bi- och homosexualitet är mindre synligt i medierna än i det amerikanska samhället. Han menar att ett möjligt resultat av detta är att bi- och homosexuella inte får något syfte i samhället om publiken inte ser bi- och homosexualitet, det syns och finns då inte.

Han menar vidare att medier sänder ut dubbla budskap när de å ena sidan tar upp kampen för jämlikhet och svårigheterna med att ”komma ut”, men å andra sidan skildrar bi- och homosexuella genom skämt, kränkningar och genom stereotyper (Bond, 2014).

Bond (2014) menar i sin studie att om det finns få representationer av bi- och homosexuella ungdomar i medier, och få representationer där de är sexuella, så har de knappt några förebilder att identifiera sig med. Detta skulle kunna leda till konstanta känslor av isolering och utanförskap (Bond, 2014).

”LGB characters in media are sexual only by proclamation, void of any sexual expression.” (Bond, 2014:117).

Bonds (2014) studie är visserligen gjord på amerikanska underhållningsmedier men då dessa dagligen sänds i Sverige anser vi att studien är mycket relevant för vår undersökning. USA och Sverige är båda västerländska nationer med kulturer som till stor del liknar varandra.

2.2 Tilltalande bilder: genus, sexualitet och publiksyn i VeckoRevyn och Fib aktuellt

Anja Hirdman (2001) har undersökt hur män och kvinnor och relationen mellan dem skildras i de två veckotidningarna VeckoRevyn och Fib aktuellt. Undersökningens syfte var att se hur föreställningar kring genus tar sig uttryck i text och bild med åren 1965, 1970, 1975 och 1995 som utgångspunkt. Det framkom i Hirdmans (2001) tematiska innehållsanalys att föreställningar kring genus, maskulinitet och femininitet skiljer sig beroende på publikriktning och föreställningar om publikens behov (Hirdman, 2001). Båda tidningarna har förändrats under tid, i Fib aktuellt intensifierades ämnen så som sexualitet, våld och kriminalitet. I VeckoRevyn intensifierades istället ämnen som skönhetsmaterial och mode, men precis som i Fib aktuellt så intensifierades sex (ibid.). Hirdman (2001) menar att en anledning som ofta används som förklaring till dessa förändringar i medieinnehållet är den tidspress journalister måste leverera texter under, men även den konkurrens som finns mellan medier om läsare. Läsarna måste lockas och fångas. Hirdman (2001) kom i sin undersökning fram till att det som var gemensamt för VeckoRevyn och Fib aktuellt var hur den kvinnliga kroppen symboliserade sexualitet, i

bilder återfinns ofta kvinnor i nästan identiska poser med samma blickar, gester och avsaknad av kläder. Hirdman (2001) menar att den makt som kvinnor i VeckoRevyn visar andra kvinnor är den makt som grundas i utlärandet av tillgänglighet, med en lockelse i narcissistisk tillfredsställelse till den som väcker begär. Äkta sexualitet överskuggas av att den ska sälja värderingar, produkter, identitet, attityder osv.

Visserligen undersöker Hirdman (2001) inte bi- eller homosexuellas sex- och kärleksrelationer men undersökningen blir ändå relevant för oss eftersom den analyserar hur sex tidigare har framställts i VeckoRevyn.

3 Teori

Här redovisar vi teoretiska perspektiv som vår undersökning utgår från.

3.1 Socialkonstruktionism

Winther Jørgensen & Phillips (2000) skriver att det socialkonstruktionistiska perspektivet utgår från att vår uppfattning av verkligheten är socialt konstruerad och att den upprätthålls genom social interaktion mellan människor i vardagen. Hur vi uppfattar och representerar världen är således föränderligt (ibid.).

De socialkonstruktionistiska angreppsmetoderna är många och varierande, gemensamt för dem är dock den kritiska inställning till det som betraktats som självklart och givet (Winther Jørgensen & Phillips, 2000). Socialkonstruktionismen menar att det inte går att betrakta vår kunskap om världen som en objektiv sanning eftersom vår kunskap och världsbild inte är en direkt spegling av verkligheten (ibid.). Kunskapen ses istället som ett resultat av hur vi kategoriserar världen utifrån historisk och kulturell prägning. Här spelar till exempel medier en stor roll i hur de förmedlar, konstruerar, reproducerar och definierar vad vi kommer till att betrakta som sanningar (Gripsrud, 2002).

Hur vi genom dessa sanningar uppfattar vår värld påverkar slutligen även hur vi handlar eftersom det sätter gränser för vad som ses som självklart eller otänkbart, det som vi uppfattar som sant och rätt får därmed verkliga sociala konsekvenser (Winther Jørgensen & Phillips, 2000). Alvesson & Sköldbberg (2008) menar att själva vitsen med socialkonstruktionismen är att uppmärksamma och ifrågasätta dessa självklara sanningar. Därmed blir socialkonstruktionismen ett användbart perspektiv i vår undersökning. Med detta perspektiv kan vi närma oss hur VeckoRevyn är med och konstruerar eller reproducerar det som publiken erbjuds att uppfatta som sanningar och självklarheter när det gäller sexualitet.

3.2 Diskurs

Enligt Winther Jørgensen & Phillips (2000:7) är diskurs ”ett bestämt sätt att tala om och förstå världen (eller ett utsnitt av världen)”. Det är regelbundna mönster som har bestämts socialt, historiskt, kulturellt och politiskt och de anger reglerna för skapandet av representationer (Lindgren, 2009). De sätt vi talar på speglar nödvändigtvis inte vår omvärld, våra identiteter och sociala relationer. Däremot har vårt sätt att tala en aktiv roll i skapandet av dessa (Winther Jørgensen & Phillips, 2000). Diskurser avser någon typ av social praktik som formar den sociala världen (ibid.). Social praktik syftar på de sätt som samspelande människor gör saker på i form av handlingsmönster och vanor (Bergström & Boréus, 2012). Diskurs är användningar av språk i tal och skrift och det är i sin tur en form av en social praktik. Diskurs utgörs alltså av praktiker för hur individer talar och skriver men kan också utgöras av praktiker för hur kommunikationen sker på andra sätt (ibid.). Inom vilka diskurser VeckoRevyn konstruerar bi- och homosexuellas sex- och kärleksrelationer, samt vilka konventioner och regler dessa rör sig inom eller bryter, påverkar hur läsaren exempelvis skriver och talar, och det kan i sin tur ha en inverkan på sociala praktiker.

3.3 Identitet/identifikation

Gripsrud (2002) menar att verkligheten runt oss och vilka vi är definieras med hjälp av medierna. Medierna gör detta med framställningar genom vilka vi förstår världen, det görs i bild, ljud och skrift. Idéer om vad som är viktigt och oviktigt, bra och dåligt, roligt och tråkigt lanseras av medierna (Gripsrud, 2002). Medierna visar oss delar av verkligheter som vi själva aldrig upplevt och som vi möjligen aldrig kommer att uppleva, men som mottagare tvingas vi att sortera detta. Vi tvingas till att forma en uppfattning om vart vi själva befinner oss, vilka vi är, vill vara eller bli och likaså vilka vi inte vill vara eller bli (ibid.). Gripsrud (2002) menar att det är denna sammansatta självuppfattning som brukar kallas för identitet.

Identitet och identifikation kommer från samma ordstam och betyder ”en-het” eller ”likhet” (Gripsrud, 2002). Identitet handlar om hur människor uppfattar sig själva och identifikation handlar om att ”bli lik” någon annan/annat. I VeckoRevyn framställs

exempelvis individer som läsaren kan efterlika och identifiera sig med, så som modeller eller kändisar, men även individer som talar om egna erfarenheter och sig själva på ett sätt som påverkar hur läsaren ser sig själv och sin egen identitet.

Gripsrud (2002) klargör en skillnad i begreppet ”identitet” och åtskiljer två huvudtyper, social identitet och personlig identitet. Han menar att de är nära sammankopplade med varandra men inte nödvändigtvis identiska. En social identitet får vi genom hur andra människor uppfattar oss och genom vilka kollektiva sammanhang vi ingår; homosexuell eller heterosexuell, hemmahörande i en viss stad etcetera. Dessa uppfattningar om oss blir en del av vår egen självbild (Gripsrud, 2002). En personlig identitet är något vi skapar själv genom att fråga oss själv ”vem är jag?”, genom den frågan försöker vi hitta vad som skiljer oss från andra (ibid.).

Gripsrud (2002) menar att när vi är små barn och ännu inte kan upptäcka skillnader mellan oss själva och andra så har andra redan upptäckt det åt oss och därigenom blir vi behandlade på olika sätt. Här hjälper medierna, så som VeckoRevyn, till med att berätta vad det betyder att vara kvinna eller man, vad det betyder att komma från ett visst land, att ha en viss hudfärg etcetera. Han menar vidare att mycket av innehållet i vår identitet är medieprodukter, och även om vi inte har någon personlig kontroll över vad medierna serverar oss så är det viktigt att tänka och bedöma när vi väljer medieprodukter och anammar dem (ibid.).

Identitetsbegreppet är betydelsefullt för vår undersökning eftersom medier, enligt Gripsrud (2002) bidrar till att definiera vilka vi är. VeckoRevyn tillhandahåller material som representerar olika individer och genom detta skapar läsarna en bild av sig själv tillsammans med dess omgivning. Gripsrud (2002) menar att vi identifierar oss med medieförmedlade identiteter och det kan vara allt från med vilket kön vi har till idrottshjältar och popidoler. Identifikation handlar just om detta, hur vi definierar oss själva i förhållande till något annat (ibid.).

Det är inte säkert att alla identiteter eller grupper speglas i medier, och under olika tider har grupper krävt att bli mer representerade (Gripsrud, 2002). Likaså finns det starka åsikter kring vilket sätt medier representerar grupper. Gripsrud (2002) menar att detta är exempel på vilken viktig roll medier har i skapandet och upprätthållandet av våra identiteter.

3.4 Representation

Gripsrud (2002) menar att begreppet representation har mer än en betydelse och att ordet från början betydde “presentera igen”, men att det snabbt utvecklades till att få betydelsen “stå för” så som ett porträtt står för individen den avbildar. Den senare betydelsen är den som används när det talas om representation och representationsformer inom medieforskning. Representationen sker genom tecken i till exempel texter, bilder och ljud och står för något annat än sig självt, fiktivt eller verkligt. Representationen är aldrig en hel och objektiv återspeglning eftersom framställningen är en typ av konstruktion (Gripsrud, 2002).

Stuart Hall (1997) menar att representation är en viktig del i hur vi skapar och utbyter mening inom en kultur, men att det även är så mycket mer. Representation är ett perspektiv inom kulturer, genom språk, diskurser och bilder som ger mening till saker och till individer, det är ett perspektiv som får oss att förstå vår omvärld samt att kommunicera den (Hall, 1997).

Det finns tre olika teorier kring hur representation som ger mening genom språket fungerar (ibid.). Den första menar att språket fungerar som en spegling som återger det som redan existerar i ord, exempelvis ett objekt. Den andra menar att det istället är talaren som ger mening genom hur denne lägger sin egen uppfattning av världen i sin återgivning av den. Den tredje och sista ser att språkets mening varken ligger hos VeckoRevyn eller objekten själva, utan att det istället är mottagaren som konstruerar mening genom representativa system, som exempelvis språk (ibid.).

Enligt Hall (1997) produceras kultur genom representation i relation med reglering, produktion, konsumtion och identitet. Representation är alltså enbart en aspekt i hur kultur skapas, det är dock det som är meningsskapande. Utifrån detta perspektiv kan vi titta på hur VeckoRevyn väljer att representera bi- och homosexuellas sex- och kärleksrelationer genom de sätt de väljer att konstruera, och titta på hur mening skapas, samt hur detta får betydelse för oss.

3.5 Stereotyper

Richard Dyer (2002) menar att stereotyp som ord så gott som alltid används som skällsord och att mörkhyade, kvinnor och homosexuella är några av de grupper som senaste åren syns mycket utifrån stereotyper i konversationer samt i massmedia. Vi tror att vi vet saker och ting om andra människor genom att sätta in de i olika fack beroende på vilken roll vi tänker att de har. Utifrån klass, kön, ålder, nationalitet, hudfärg, sexuell läggning etc. sätter vi in de som medlemmar i den ”annorlunda gruppen” (Hall, 1997).

Stereotyper delar upp det normala och acceptabla med det onormala och oacceptabla, det som inte passar in eller det som är annorlunda blir uteslutet genom en stereotypisering. Detta görs inom ramen för vad som anses vara normalt i en kultur, symboliskt sätter det upp skillnader och exkluderar allt som inte tillhör detta normala (Hall, 1997). Stereotyper skapar ett ”vi och dem” (ibid.).

Lippman (i Dyer, 2002) såg stereotyper som en genväg för människor att organisera sin värld och att uttrycka värderingar och åsikter. Dyer (2002) menar även att det går att se på användandet av stereotyper som en nödvändig och oundviklig del i hur samhället skapar förståelse för sig självt, dock nämner han två problem med stereotyper. Det första problemet är den tro på absolut säkerhet som kan leda till att individer inte ser sig själva som partiska eller ser sina begränsningar i det egna synsättet. Det andra problemet är att stereotyper ofta är en historisk produkt, stereotyper är alltså inte enbart en hjälp till att återge och att organisera världen, utan det ger även social makt (ibid.).

3.6 Genus

Medieforskaren Gunilla Jarlbro (2006) beskriver genus som ett begrepp som betecknar det sociala könet, det vill säga uppfattningar om att ”kvinna” respektive ”man” är sociala konstruktioner. Genus skiljer sig från kön som istället betecknar biologiskt kön (Jarlbro, 2006).

Antropologen Gayle Rubin (i Jarlbro, 2006) ses som den som förde fram genus och kön som två begrepp och han menade att det i alla samhällen finns något som har med kön

att göra men att det ofta handlar om just sociala relationer mer än om det biologiska könet.

Yvonne Hirdman (2003), professor i samtidshistoria som lanserade begreppet genus i Sverige, menar att det finns prägling, fostran, tvång och underordning bakom formerna ”kvinna” och ”man”, och att vi därför behövde ett ord för att betona detta.

Hirdman (2003) skriver om det stereotypa genuskontraktet och om den naturliga ordningen. Det stereotypa genuskontraktet syftar till något som är ett orörligt paket av tankar, praktiker och villkor angående könens relation. Kvinnor och män tillskrivs egenskaper utifrån det biologiska könet. Det biologiska könet regisserar fram att en individ spelar sin könsroll (Hirdman, 2003).

Den så kallade naturliga ordningen syftar på ”hur det ska vara”, det vill säga normer (ibid.). Det centrala är relationen mellan kvinnan och mannen. Den beskyddande och försörjande mannen tar hand om den svaga och barnafödande kvinnan. Den naturliga ordningen handlar mer om att ”göra/vara” än om ”är”. Här blir kvinnans enda öde att föda, det är hennes naturliga ordning (ibid.).

Hirdman (1988; 2004 refererad i Jarlbro, 2006) menar att genusbegreppet omfattar mer än begreppet ”socialt kön” eftersom genusbegreppet även innefattar maktrelationer mellan kvinnor och män. Medieforskaren Anja Hirdman (2001) menar att genusbegreppet utvecklades för att ge en djupare insikt av maktförhållandena mellan kvinnor och män.

Judith Butler, professor i retorik och genusteori utformade den Heterosexuella Matrisen i vilken hon, likt Yvonne Hirdman (2003), menar att vi föds med ett kön och socialiseras in i den könsroll som baseras på det medfödda könet (Gauntlett, 2008). Istället för att det medfödda könet ska bestämma vilken roll kvinnor och män ska ha och vem en ska attraheras av så anser Butler att det kort sagt finns en kropp, det kanske utformas en identitet och det finns kanske lustar och begär (ibid.) Den binära skillnaden mellan ”kvinna” och ”man” har skapat en social konstruktion med en binär skillnad på femininitet och maskulinitet, med detta förutsätts det att ett kön attraheras av det motsatta (Butler, 2007). Butler menar att dessa strukturer inte bör accepteras rakt av (Gauntlett, 2008).

”Via ett komplext samspel mellan makt och diskurser – i form av påbud och förbud – säkrar kulturen en obligatorisk heterosexualitet” (Butler, 2007:9).

Genus är relevant för vår undersökning eftersom detta med hur bi- och homosexuellas sex- och kärleksrelationer behandlas i medier kan påverka vårt förhållningssätt till sex- och kärleksrelationer i stort. Eftersom genus är något som tillskrivs efter biologiskt kön och att det utifrån detta förutsätts att en attraktion uppstår av det motsatta könet, är det ett viktigt teoretiskt perspektiv eftersom vi undersöker bi- och homosexualitet där en attraktion sker av det egna könet. Det bryter därmed mot ett tillskrivet genus.

Madeleine Kleberg (2006), docent i medie- och kommunikationsvetenskap på Stockholms universitet, skriver om att både genusforskning och medieforskning letar efter förklaringar till hur uppfattningar om verkligheten skapas. Kleberg (2006) menar att medier bidrar till uppfattningar om hur individer bör vara och se ut utifrån hur kvinnor och män framställs i medier. Detta blir en del av en verklighet som skapar en väldigt viktig värdering och som därför får utrymme i medierna - i och med detta så blir det något vi talar om.

Eftersom individer socialiseras in i en könsroll utifrån det biologiska könet, där det förutsätts att en attraktion uppstår av det motsatta könet, är även heteronormativitet ett viktigt och användbart begrepp. Heteronormativitet är antagandet att alla är heterosexuella och blir därmed relevant för vår undersökning eftersom det vi undersöker faller utanför denna norm.

3.7 Heteronormativitet

Det finns perspektiv som ställer sig kritiska till att heterosexualiteten skulle vara naturligt given och självklar i sin strävan efter fortplantning, men även till att heterosexualitetens existens skulle leda till att andra sexualiteter marginaliseras eller förnekas (Kulick, 2005). Judith Butler menar exempelvis att heterosexualitet, genom sitt sätt att framställa andra sexualiteter som obegripliga eller osunda, behåller en position som norm (ibid.).

Fanny Ambjörnsson (2006) menar att heteronormativitet syftar till de strukturer, lagar, relationer samt institutioner som vidhåller synen på att heterosexualitet som något åtråvärt, naturligt och fullständigt. När det forskas kring heteronormativitet undersöks inte sexualiteten hos enskilda individer, utan normsystemets sätt att ge makt åt utvalda sätt att leva (Ambjörnsson, 2006).

I vår studie finns det möjlighet att kritiskt undersöka VeckoRevyns texter och granska det heteronormativa på ett öppet sätt, och att se hur kategorier skapas och bryts. Vi kan uppmärksamma underliggande strukturer som tillskrivs sexualiteter.

Tiina Rosenberg (2002) menar att heteronormativitet syftar till att det förutsätts att alla är heterosexuella och att detta är något naturligt och självklart. Rosenberg (2002) menar även att om det förutsätts att normalitet inger en trygghet i att inte vara avvikande så blir normativitet istället ett bestämt maktsystem som sätter dessa normer. Om vi utgår ifrån detta kommer vi i vår undersökning kunna se om, och i så fall hur, heteronormativitet återfinns i VeckoRevyn. Och hur heteronormativitet påverkar de sätt bi- och homosexuellas sex- och kärleksrelationer konstrueras på.

4 Metod

Här redovisar vi vårt val av metod och hur vi har gått tillväga i vår undersökning.

4.1 Kvalitativ metod

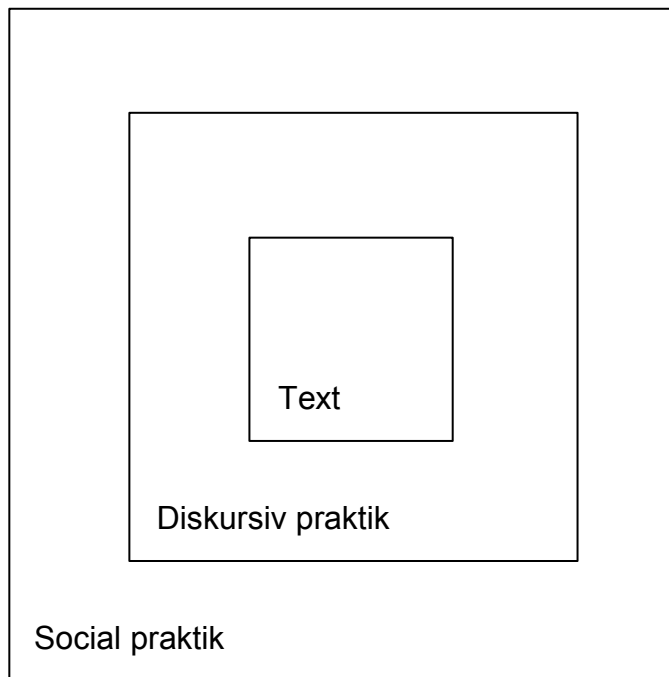
Torsten Thurén (2007) skriver i *Vetenskapsteori för nybörjare* att enstaka händelser studeras i kvalitativa metoder, enstaka händelser och väldigt små detaljer kan få mycket stor betydelse. Backman (2008) menar att den kvalitativa metoden intresserar sig för hur den omgivande verkligheten uppfattas och tolkas av individen, det handlar alltså inte om att observera, registrera eller mäta en nästan given verklighet. Det som särskiljer det kvalitativa är sättet att undersöka hur individer upplever, tolkar och formar sin verklighet utifrån tidigare kunskaper och erfarenheter (Backman, 2008).

En kvalitativ metod är relevant för vår undersökning eftersom vi undersöker hur bi- och homosexuellas sex- och kärleksrelationer representeras i VeckoRevyn. Vi är inte intresserade av att få ut statistik, vi vill undersöka hur detta representeras och hur olika kontextuella aspekter påverkar dessa texter, och hur det i sin tur påverkar kontexten.

4.2 Kritisk diskursanalys

I analysen av vårt material utgår vi från Norman Faircloughs kritiska diskursanalys som lämpar sig bra vid empirisk forskning om medier och kommunikation (Winther Jørgensen & Phillips, 2000). Winther Jørgensen & Phillips (2000) menar att Faircloughs angreppssätt av kritisk diskursanalys är den teori och metod som är mest utvecklad för forskning om kommunikation.

Faircloughs teori utgår från att diskurser har tre olika funktioner som handlar om regelbundenheter i hur språket används (Bergström & Boréus, 2012). Han menar att varje fall av hur språket används är en kommunikativ händelse som har tre dimensioner. Fallet är en text, en diskursiv praktik och en social praktik (Winther Jørgensen & Phillips, 2000). Dessa tre dimensioner återges i en tredimensionell modell som kan beskriva den kritiska diskursanalysen och som används i analysen av en kommunikativ händelse.

Figur 1. Faircloughs tredimensionella modell för diskursanalys (Fairclough, 1992 hämtad i Winther Jørgensen & Phillips, 2000:74).

När den kritiska diskursanalysen utgår från texten är utgångspunkten lingvistisk med syfte att se på texters ordval, grammatik, vokabulär etcetera (Bergström & Boréus, 2012). I den diskursiva praktiken är produktion, spridning och konsumtion av texter intressant, i detta analyseras hur textförfattare reproducerar eller bryter rådande diskurser för att skapa en text (Winther Jørgensen & Phillips, 2000). Till sist finns den bredare sociala praktik som den kommunikativa händelsen är en del av (ibid.). Winther Jørgensen & Phillips (2000) menar att den diskursiva praktiken förmedlar relationen mellan texterna och den sociala praktiken:

”Relationen mellan texterna och den sociala praktiken medieras av den diskursiva praktiken. Det är således bara genom diskursiv praktik – där människor använder språk för att producera och konsumera texter – som texter formar och formas av social praktik. Samtidigt inverkar texten (de formella lingvistiska dragen) på både produktionsprocessen och konsumtionsprocessen” (Winther Jørgensen & Phillips, 2000:75).

Att beskriva förbindelserna mellan språkanvändning och social praktik är det centrala målet med den kritiska diskursanalysen menar Winther Jørgensen et al. (2000), som också skriver:

”Varje kommunikativ händelse fungerar som en form av social praktik genom att den reproducerar eller ifrågasätter diskursordningen. Det betyder att en kommunikativ händelse formar och formas av den bredare sociala praktiken genom dess förhållande till diskursordningen” (Winther Jørgensen & Phillips, 2000:76).

Genom att använda Faircloughs kritiska diskursanalys kommer vi att kunna besvara vår frågeställning genom att undersöka VeckoRevyn (texten), undersöka hur bi- och homosexuellas sex- och kärleksrelationer representeras (diskursiva praktiken), och huruvida dessa representationer reproducerar eller bryter existerande diskursordningar (sociala praktiken).

4.3 Genomförande och urval

VeckoRevyn finns som både webb- och papperstidning samt webbsida. Vi har valt att enbart undersöka VeckoRevyn som papperstidning eftersom materialet där är beständigt i form av ett fast material, det förändras ej och är därför mer analysvänligt. Vi använde oss av mediearkivet Retriever där tidningen återfinns, vi sökte efter texter från VeckoRevyn genom utvalda sökord, vilka förtecknas i bilaga 1. Detta resulterade i 122 träffar varav 40 texter föll ut flera gånger då fler än ett sökord kunde finnas i samma text. Vårt totala urval blev därmed 82. Dessa 82 texter som fanns att tillgå i mediearkivet sträcker sig över 5 år mellan 2009 och 2014. Vi valde material från denna tidsperiod eftersom vi ville undersöka VeckoRevyn ur ett så aktuellt perspektiv som möjligt, vårt syfte var inte att undersöka ur ett historiskt perspektiv.

Undersökningen inleddes med att gå igenom samtliga texter i VeckoRevyn som gav utslag på våra sökord. Av dessa 82 texter gjorde vi ett strategiskt urval av texter som direkt berör bi- och homosexuellas sex- och/eller kärleksrelationer. I urvalet valde vi

exempelvis bort texter som recensioner av TV-program, film, böcker, och såväl reportage som inte var relevanta för att vår undersökning skulle kunna besvara vår frågeställning. Detta urval resulterade i ett empiriskt material av 22 texter som gav en tydlig och neutral helhetsbild med likheter och olikheter i innehåll och tilltal som kan vara till nytta vid analys. De analyserade texterna förtecknas i bilaga 2.

Vi tematiserade texterna i tre olika kategorier som återfinns nedan, detta gjorde vi för att återge olika sidor av VeckoRevyn.

1. Frågor och svar - VeckoRevyns svar på insända frågor från läsare, elva texter.
2. Reportage och intervjuer, åtta texter.
3. Övrigt, tre texter.

Analysen av vårt empiriska material utfördes som en enhet för att vi skulle få en övergripande helhetsbild av VeckoRevyns representation. Vi gjorde det med hjälp av följande analysfrågor som vi formulerade utifrån Faircloughs kritiska diskursanalys:

- Vad handlar texten om?
- Vad finns det i texten som läsaren kan identifiera sig med?
- Hur framställer VeckoRevyn aktörerna i texterna?
- Hur framställer VeckoRevyn bi- och homosexuella sexrelationer?
- Hur framställer VeckoRevyn bi- och homosexuella kärleksrelationer?
- Vilka egenskaper tillskrivs bi- och homosexuella och genom vilka aktörer framkommer dem?
- Vilka relationer mellan aktörer finns i texten?
- I vilken diskurs är texten producerad?

Med hjälp av frågorna hittade vi diskurser som VeckoRevyn representerar bi- och homosexuella genom. Analysen av vårt empiriska material skedde sedan med stöd av våra teorier.

4.4 Metodkritik

När det kommer till hermeneutiska undersökningar anser Hans George Gadamer, hermeneutiker, att det är omöjligt att närma sig en text utan förförståelse eller fördomar baserade på till exempel tidigare upplevelser, detta eftersom det är omöjligt att tolka texten utan dessa (Bergström & Boréus, 2012). Vi menar att vi har ett ansvar i vår analys, att vara medvetna om detta och att ge en så neutral bild som möjligt som inte är präglad av våra egna fördomar och åsikter. Därför är det en fördel att vi är två personer med olika perspektiv och olika upplevelser som tolkar texterna då vi kan komplettera varandra med kritik och olika perspektiv i våra diskussioner. Vi läste texterna var och en för sig för att inte påverka varandra i hur vi uppfattade texterna, sedan resonerade vi kring dessa tillsammans. På detta vis delade vi uppfattningar inför analysen. I vårt empiriska material har vi även valt material som ska visa en bredd av olika företeelser.

I vår insamling av data har vi använt oss av mediearkivet Retriever. Bergström & Boréus (2012) skriver om hur diskursanalytiska studier ofta måste förlita sig på just sådana tekniska hjälpmedel i insamlandet av material, och med detta gå igenom många steg, därmed finns en risk att det inte ges en hel återgivning av studiens tillvägagångssätt. Vi har tagit hänsyn till detta genom att endast söka efter texter genom vissa övergripande sökord som är kopplade till bi- och homosexualitet. Varje text som vi fick fram genom våra sökord har undersökts och genomgått en bedömning om de rör sex- och/eller kärleksrelationer. Detta har vi förklarat närmare i genomförande och urval ovan.

4.5 Validitet och reliabilitet

Enligt Bergström & Boréus (2012) syftar validitet till att den valda metoden undersöker det som faktiskt är avsett att undersökas. Därför har vi lagt stor vikt vid att vår genomförda undersökning verkligen ska kunna besvara vår frågeställning. Detta har vi gjort genom att endast ta fram vårt empiriska material med våra sökord. För att kunna besvara frågeställningen måste det empiriska materialet bestå av texter som rör bi- och homosexuellas sex- och kärleksrelationer. Vi undersökte varje text som vi fick fram under sökningen och selekterade bort de texter som inte berörde vår frågeställning.

Innehållet i vårt empiriska material har vi sedan diskuterat med utgångspunkt i våra teoretiska perspektiv. Analysen utförde därefter med hjälp av de analysfrågor som vi formulerat för att göra en kritisk diskursanalys. Med denna metod har vi kunnat få fram hur VeckoRevyn väljer att representera bi- och homosexuellas sex- och kärleksrelationer, genom att undersöka hur de har konstruerat dessa relationer. Bergström & Boréus (2012) menar vidare att reliabilitet i stora drag handlar om att eliminera felkällor så gott det går genom noggrannhet i undersökningens alla led. Detta har vi gjort genom att exempelvis noggrant kontrollera att vår sökning enbart resulterat i texter från VeckoRevyn, och även selekterat texter som kommit upp som dubbla sökresultat.

4.6 Undersökningens tillförlitlighet

I en kvalitativ undersökning har vi ett ansvar i att noggrannt återge hur vi har kommit fram till vårt resultat (Bergström & Boréus, 2012). Bergström & Boréus (2012) menar att citat ofta har en viktig roll i kritiska diskursanalyser vilket gynnar genomskinligheten i studien. I vår analys har vi lyft fram citat ur vårt empiriska material, detta för att visa hur vi har kommit fram till vårt resultat. På detta sätt visar vi tydligt och genomskinligt den text som tolkas. Därmed skulle våra tolkningar kunna förstås och bedömas lika av andra.

4.7 Forskningsetik

Det finns forskningsetiska principer som är avsedda att ge forskare underlag för egna reflektioner och insikter i sitt ansvarstagande (Vetenskapsrådet, 2002). Enligt dessa finns det fyra huvudkrav med tillhörande regler på forskningen; informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet och nyttjandekravet.

I vår undersökning blir individer inte utsatta för någon typ av skada eller kränkande behandling eftersom vi inte utför undersökningar som innefattar individer. Vi använder inga utomstående individer för att samla in material i form av intervjuer eller enkäter, vi undersöker därtill inga individer utan vi undersöker endast texter. Dessa texter är

antingen producerade av VeckoRevyn eller av läsare i form av frågor till VeckoRevyn. De texter som utges vara från läsare i form av exempelvis frågor är redan anonyma genom att det i de flesta fall är undertecknat med förnamn, vi anser därför att vi inte kränker någons identitet. Det finns inga uppgifter som kan göra personer identifierbara i dessa texter. Vi anser därför att vår undersökning lever upp till Vetenskapsrådets (2002) rekommendationer.

5 Resultat och analys

Här redovisar vi det resultat som vi har fått genom en kritisk diskursanalys av vårt empiriska material.

5.1 Frågor från läsare

Denna kategori innehåller elva texter där VeckoRevyns sex- och relationsexperter svarar på läsarnas insända frågor så som "*Är jag bisexuell?*" (nr. 12, 2011, "Är jag bisexuell?") och "*Är inte lesbiskt sex på riktigt?*" (nr. 05, 2013, "Är inte lesbiskt sex på riktigt?"). Bland dessa texter visar VeckoRevyn en medvetenhet kring den heteronormativitet som finns i samhället och tar avstånd från den i texter som följande

"Att samhället tenderar att prisa heterosexualiteten är bara dumt, du väljer ju själv vilket eller vilka kön du gillar!" (nr. 09, 2012, "Är jag bisexuell?")

VeckoRevyn beskriver ofta bi- och homosexuellas sex- och kärleksrelationer som ett val som individen aktivt gör när denne väljer vilket kön denne attraheras av likt i texten ovan. När VeckoRevyns experter svarar på frågor om bi- och homosexuellas sex- och kärleksrelationer talas det ofta om att de vill undvika etiketter så som bisexuell och homosexuell. I en av de texter vi analyserat ställer insändaren frågan "*Är jag bisexuell?*" (nr. 12, 2011, "Är jag bisexuell?"). Individen säger sig ha googlat på nakna tjejer av misstag och då märkt att det inte har spelat någon roll vilket kön personen har. Därför ifrågasatte hon sin heterosexualitet, men efter att ha läst att heterosexuella tjejer också kan tänka på nakna tjejer släppte hon dessa funderingar. Detta tills hon började känna en känsla likt svartsjuka när hon såg en bild på sin vän som pussade en annan tjej. Hon beskriver starka känslor och skriver:

"[...] när vi kramades hejdå ville jag be henne att aldrig släppa mig igen [...]." (nr. 12, 2011, "Är jag bisexuell?")

Det är tydligt att insändaren känner oro och skriver in för att få hjälp. I slutet av sin text skriver hon:

“Men jag skräms av att inte känna mig själv så väl som jag brukar, så min fråga är... Är jag bisexuell eller inte?” (nr. 12, 2011, ”Är jag bisexuell?”)

VeckoRevyns expert har svårt att ge svar på frågan och ägnar största delen av sin text till att tala kring hur det inte bör delas in i fack eftersom det är något som begränsar. Först i de sista raderna ger hon svar på den egentliga frågan. Då genom att säga att det kan vara svårt att skilja mellan svartsjuka på vänner och på någon en är kär i, samt att insändarens text inte visar på något mer än att hon är en människa med känslor.

“Åh jag har verkligen ingen aning. Men jag är å andra sidan helt fel person att fråga, då jag inte är speciellt förtjust att stoppa folk i fack över huvudtaget. [...] så det är ju så dumt att sätta etikett på sig själv. Det verkar så begränsande. [...] säger inte direkt något om din sexualitet. Bara att du har ett hjärta.”
(nr. 12, 2011, ”Är jag bisexuell?”)

Många av texterna under denna kategori innehåller frågor likt denna, där läsare oroligt får fråga om de själva eller partnern är bi- eller homosexuell. Men det är sällan de får något direkt svar. Här startar den uttalade experten inom sex och kärlek istället med att uttrycka en stark känsla av uppgivenhet. Detta i kombination av utropet ”åh” och ordvalet att hon ”verkligen” inte har en aning. Inte ens VeckoRevyns expert kan ge svar på frågan i insändaren och säger sig även vara helt fel person att fråga eftersom hon inte gillar att dela in människor i fack. En uttalad bi- eller homosexualitet ges aldrig som ett direkt alternativ på denna typ av frågor utan VeckoRevyn rekommenderar istället att inte sätta etiketter. Flera gånger beskrivs detta som något som är dumt eller dåligt att göra, i och med detta blir det en dum eller dålig sak att kalla sig själv för bi- eller homosexuell. VeckoRevyn framställer bi- och homosexualitet utifrån en osynlighetsdiskurs där det ickeheterosexuella inte bör talas om, bi- och homosexualitet blir osynligt. De reproducerar rådande heteronormativitet där det heterosexuella ses som det eftersträvansvärda och normala.

Bradley J. Bond (2014) menar i sin studie av underhållningsmedier att det är viktigt för unga bi- och homosexuella att kunna identifiera sig med andra bi- och homosexuella för

att förstå och acceptera sin egen sexuella identitet. Detta skiljer sig från vad VeckoRevyn menar. De skriver att det inte spelar någon roll vad läsaren identifierar sig som.

VeckoRevyn skiljer även bi- eller homosexuellas sexuella handlingar från själva sexualiteten och från kärleksrelationer, detta är något som ofta förekommer i svaren under denna kategori. I en text får en läsare fråga om det är normalt att fantisera om andra tjejer och om detta betyder att hon är homosexuell. VeckoRevyn svarar att det är skillnad på att tända sexuellt och att få romantiska känslor för det egna könet.

“Att fantisera om att ha sex med samma kön är det många som gör. Är du kanske homosexuell? Jag vet inte. Kanske är du hetero, kanske homo - kanske är du bi. Eller så är du en liten blandning av alltihop. Frågan är om det egentligen spelar någon roll? Jag tycker inte det. Sen är det ju en sak att fantisera och en annan att handla. Det är ju också en skillnad mellan att tända sexuellt på egna könet och få romantiska känslor” (nr. 05, 2011, ”Jag fantiserar om andra tjejer”).

Att som tjej fantisera om att ha sex med personer av samma kön anser VeckoRevyn vara vanligt förekommande, år 2010 svarade 21 procent av deras läsare, i en sexundersökning utförd av VeckoRevyn, att de fantiserar om andra tjejer.

VeckoRevyn konstruerar en komplex sexualitet som är öppen för alla att fantisera om, inte bara för bi- eller homosexuella. De sexuella handlingarna betyder ingenting för den sexuella läggningen. Homosexuell sexualitet blir inte homosexuellas utan allas. Bi- eller homosexuell blir en först när en själv väljer att identifiera sig som det eller upplever kärlek till någon av samma kön, det är där de drar gränsen för vem som tillhör eller inte. När VeckoRevyn representerar bi- och homosexuella på detta vis reproducerar de en heteronorm där det heterosexuella inte ifrågasätts, de konstruerar det i en förvirringsdiskurs där det som avviker från heteronormen framställs som mycket svårbegripligt och otydligt.

Kulick (2005) skriver att Judith Butler menar att heterosexualitet behåller en position som norm på detta sätt.

Flera av svaren inom denna kategori tillhör en osynlighetsdiskurs, VeckoRevyn konstruerar en bi- och homosexuell identitet där sex- och kärleksrelationer inte bör uttalas. De skriver att fantasier och sexuella känslor för personer av samma kön är normalt och nödvändigtvis inte fel. Men att identifiera sig som bi- eller homosexuell är inte att rekommendera. Bergström & Boréus (2012) beskriver begreppet hegemoni där rådande diskurser inte utmanas. Genom att inte definiera bi- eller homosexuell sexualitet blir heterosexualiteten självklar och behåller sin hegemoniska position. VeckoRevyn reproducerar en heteronormativitet där heterosexualiteten är det självklara.

Hur VeckoRevyn som aktör talar till läsarna i svaren visar en förvirringsdiskurs där det bi- och homosexuella framställs som svårbegripligt. Det sätts regler för vad som ses som normalt eller onormalt, vem som tillhör och inte, men dessa regler är många och svårförstådda. VeckoRevyn reproducerar rådande heteronorm som finns i samhället, heterosexualitet är något eftersträvansvärt, normalt och komplett som inte behöver ifrågasättas, förklaras eller försvaras jämfört med bi- och homosexualitet.

I en frågorna får insändaren fråga om hur lesbiskt sex går till

Fråga: *"Jag undrar lite hur det går till när lesbiska har sex?"*

Svar: *"Ja, det går väl ungefär till som när killar har sex bara att det inte finns någon penis med i leken"* (nr. 14, 2010, "Hur funkar lebbsex?").

Förståelse för heterosexuellt sex antas självklar för den implicita läsaren. När VeckoRevyn försöker släta över skillnader mellan olika sexualiteter, genom liknelser och jämförelser till det heterosexuella, försvinner även sociala skillnader.

5.2 Reportage och intervjuer

De åtta texter inom denna kategori är skildringar av sex och kärlek av olika bi- och homosexuella kvinnor och några män.

Bradley J. Bond (2014) kom fram till, i sin undersökning av underhållningsmedier som är populära av bi- och homosexuella, att medier oftast porträtterar bi- och homosexuella

genom den fas då de kom ut med sin sexuella läggning. Likaså gör VeckoRevyn. I reportaget *Så har vi tjejer sex* (nr. 06, 2010, ”Så har vi tjejer sex! – Charlotte, 22, är lesbisk:”) säljer VeckoRevyn in en förväntning av att läsaren ska få ta del av något intimt, av sex. I ingressen till temat skriver VeckoRevyn:

”Älskar vi tvåsamheten eller föredrar vi att ligga runt? Hur ofta har vi sex? Och hur vanligt är det egentligen med analsex? [...] Dessutom bjuder fyra läsare på en intim inblick i sina egna sovrum...” (nr. 06, 2010, ”Så har vi tjejer sex! – Charlotte, 22, är lesbisk:”).

Charlotte som är enda homosexuella i reportaget representeras genom sin sexuella läggning. Läsaren får direkt reda på när hon visste att hon var lesbisk eftersom det är det första hon får tala om, hon får tala vidare om hur hon känner kring förhållanden, att hon är nöjd med sitt sexliv, men i mer än halva texten får hon tala om stereotyper som finns om homosexuella. Hall (1997) menar att vi tror att vi vet saker och ting om andra människor genom att sätta in de i olika fack beroende på vilken roll vi tänker att de har. Charlotte får försvara lesbiskt sex genom att slå hål på en myt om lesbiskt sex som är kopplat till porrfilmer, likaväl får hon tala om att hon inte är stereotyp lesbisk eftersom hon är ”tjejig”.

”Många nyfikna personer brukar fråga mig hur det är att ha sex med en tjej, och jag brukar svara att det är precis som när straighta personer har sex. Oftast tror folk att lesbiskt sex är mer komplicerat, men det är inte alls som i porrfilmer där alla tjejer har gigantiskt långa naglar och tungor som ser ut som fiskar. [...] Den stora skillnaden mellan lesbiskt sex och straight sex är att när en kille och en tjej har sex är det skönt för båda samtidigt. När två tjejer har sex handlar det mycket om att ge och ta. Jag tror att många killar mest fokuserar på att komma medan två tjejer tänker mycket på varandra.

Den vanligaste fördomen jag stöter på är att folk inte tror att jag är lesbisk eftersom jag inte ser ut på ett visst sätt, jag är ganska tjejig av mig. Man behöver inte ha kort hår och vara manlig för att vara lesbisk. Jag försöker att motarbeta fördomarna genom att vara extra öppen. Det ska inte vara svårt att vara homosexuell, det är ju ingen skillnad! Världen behöver fler gayförebilder och det är därför jag vill lyckas inom musiken. Jag vill visa att man kan vara lesbisk fast man är en helt vanlig, ung tjej. Det är viktigt att våga visa vem man är och att stå för det.” (nr. 06, 2010, ”Så har vi tjejer sex! – Charlotte, 22, är lesbisk:”)

Under ett reportage som ska handla om sex och där läsaren ska få en intim inblick i sovrummen, får alltså den enda homosexuella i reportaget tala om fördomar som citatet ovan visar, och förklara att det går att vara lesbisk som en helt vanlig tjej. Hall (1997) menar att vi sätter in medlemmar i den ”annorlunda gruppen” utifrån bland annat sexuell läggning. Stereotyper delar upp det som anses vara normalt och acceptabelt med det som anses vara onormalt och oacceptabelt, och det som inte passar in eller det som är annorlunda blir uteslutet genom en stereotypisering (Hall, 1997). Heterosexualitet är det som anses vara normalt och acceptabelt och utifrån detta stereotypiseras bi- och homosexuella av heterosexuella eftersom det avviker från det normativa. Bi- och homosexuella får försvara sin sexualitet för att bevisa att det inte är så annorlunda från heterosexualitet. Citatet ”[...] *man kan vara lesbisk fast man är en helt vanlig, ung tjej.*” (nr. 06, 2010, ”Så har vi tjejer sex! – Charlotte, 22, är lesbisk:”) framställer homosexualitet som något annorlunda.

I varje nummer har VeckoRevyn på eller kring sin ledarsida punkter av vad de på VeckoRevyn vill åstadkomma. På en av punkterna skriver de att de vill förändra sneddrivna attityder till tjejers sexualitet. Reportaget av Charlotte i *Så har vi tjejer sex* (nr. 06, 2010, ”Så har vi tjejer sex! – Charlotte, 22, är lesbisk:”) kan tolkas som ett försök till att förändra attityder till homosexualitet. Charlotte får vara en aktör för hela sexualiteten och även om intentionen skulle vara att förändra attityder så konstrueras en bild av homosexualitet där sex inte ingår. Att få tala om stereotyper förändrar möjligtvis individers attityder kring just de stereotyperna, men även om det är ett försök till att normalisera bi- och homosexualitet så konstruerar de fortfarande bi- och homosexualitet

som något ofullständigt. De visar en väldigt liten del av bi- och homosexualitet. Det finns ingenting i denna text som ger läsaren en intim inblick i hennes sovrum som rubriken framställde det som, hennes eget sexliv berörs i två meningar enligt nedan:

”Jag är nöjd med mitt sexliv och jag är öppen med vad jag vill ha i sängen. I början gör jag alltid det jag själv tycker är skönt, men jag har lärt mig att jag måste fråga vad min partner gillar, för alla är ju så olika.” (nr. 06, 2010, ”Så har vi tjejer sex! – Charlotte, 22, är lesbisk.”)

Bradley J. Bond (2014:117) konstaterade *”LGB characters in media are sexual only by proclamation, void of any sexual expression.”*. I VeckoRevyn är bi- och homosexuella fria från sexuella uttryck i kontexter som ska handla om just dessa uttryck. Det de anger i rubriker och ingresser gäller inte bi- och homosexuella.

Processen att komma ut med sin sexuella läggning är ofta det som representerar bi- och homosexuella i samband med reportage och intervjuer som handlar om sex och kärlek i VeckoRevyn.

”- Jag tänkte på det, men jag hade ingen vän eller bekant som var homo eller bi så jag tänkte bara ”nej, jag kan ju inte gilla tjejer!” Det är inte normen så då gäller det inte mig. [...]
- En helt ny värld öppnades. Mina tankar förändrades och jag öppnade mig och vågade bli attraherad. Det kom så naturligt och kändes inte alls konstigt.
Marisol blev väldigt glad över de nya känslorna men funderade även mycket på om det betydde att hon var bisexuell.
- Men känslorna tog över. Jag började bli kär i ”Lise” och ville vara med henne hela tiden.
När Marisol tog första steget förvånade hon sig själv.
- Jag har aldrig varit så framåt förut, men jag ville inte vänta och slösa mer tid. Idag är vi ett team. Det är vi två. Vi har upplevt så mycket tillsammans” (nr. 04, 2012, ”Därför är tjejer bättre älskare”)

När bi- och homosexuella kvinnor bryter mot sina tillskrivna genus och går från sin traditionella kvinnoroll så konstruerar VeckoRevyn en icke kvinnlig. Exempelvis som i citatet ovan där kvinnan får tala om att hon aldrig har varit så framåt förut. Hon går från passiv till aktiv och tillskrivs en då en manlig egenskap utifrån ett manligt genus.

När bi- och homosexuella kvinnor visas i bild är de ofta avklädda i sexuella situationer under silkeslakan. Kvinnorna är sexuellt tillgängliga trots att texterna saknar ett innehåll av sex. Anja Hirdman (2001) menar att veckopress alltid varit kommersiell och att kommersialisering bland annat handlar om hur publiken ska lockas, fångas och hållas kvar. VeckoRevyns val av rubriker och bilder visar mer på ett säljintresse för sin implicita läsare än att det speglar textinnehållet.

Citatet ovan är från ett reportage som heter *Därför är tjejer bättre älskare* (nr. 04, 2012, "Därför är tjejer bättre älskare") där tre unga tjejer ska berätta om sina erfarenheter för att ge läsaren svar på detta. Reportaget saknar ett svar på frågan om varför tjejer är bättre älskare eftersom sex knappt berörs. Innehållet består istället av berättelser om hur och när tjejerna kom ut som bisexuella. Tiina Rosenberg (2002) menar att heteronormativitet syftar till att det förutsätts att alla är heterosexuella och att detta är något naturligt och självklart. Att behöva komma ut med sin sexuella läggning så fort den inte är heterosexuell, är en konsekvens av heteronormen (Rosenberg, 2002). VeckoRevyn reproducerar en heteronormativitet där de som är bi- eller homosexuella definieras utifrån att de är just bi- eller homosexuella.

VeckoRevyn konstruerar bi- och homosexualitet som ett val med svåra beslut som tas i en lång process. När bi- och homosexuella representeras genom hur det var att "komma ut" görs detta i förhållande till heteronormen. Vad som gör tjejer så speciella jämfört med killar är något som bi- och homosexuella får svara för om och om igen. Citaten nedan är exempel på detta.

"Det är vad jag gillar med tjejer – att de är så ömma och uppmärksamma." (nr. 04, 2012, "Därför är tjejer bättre älskare")

"Hon kan läsa av mig. Jag vet inte om det beror på att hon är kvinna, men hon förstår verkligen hur jag tänker.

[...]

Vi har en sådan otrolig kontakt. Man vet vad den andre vill ha... och så ger man det. Allt känns i hjärtat. ” (nr. 04, 2012, ”Därför är tjejer bättre älskare”)

” - Tjejer delar på så mycket som är gemensamt. Vi vet exakt hur den andra känner. Det emotionella är likadant och man tänker likadant.

Sexuellt handlar det mycket om att de vet vad den andre vill ha, enligt Linda. ” (nr. 04, 2012, ”Därför är tjejer bättre älskare”)

”Linda vill inte generalisera hur män betar sig, men tycker att det finns en viss egoism som hon inte har märkt på samma sätt hos tjejer. ” (nr. 04, 2012, ”Därför är tjejer bättre älskare”)

Att kvinnor är ömma, omtänksamma, uppmärksamma, förstående och att kvinnor vet exakt hur en annan kvinna känner och tänker får svara på frågan om varför tjejer är bättre älskare.

Yvonne Hirdman (2003) menar i det stereotypa genuskontraktet att män och kvinnor tillskrivs egenskaper utifrån det biologiska könet och att det biologiska könet regisserar fram att individen spelar sin könsroll. I VeckoRevyns representation av bi- och homosexuella tillskrivs kvinnor egenskaper utifrån ett kvinnligt genus.

Att komma ut som bi- eller homosexuell skildrar VeckoRevyn som något svårt för andra att hantera. Närstående ska ges utrymme att tänka och reagera och det är ytterst viktigt att ha en förståelse för att det är svårt för dem att acceptera. Att tycka att alla ska acceptera ens bi- eller homosexualitet är en självisk handling från den bi- eller homosexuella.

”Det gäller att ha mycket tålamod och minnas att första tiden är svår för många. Din familj får göra samma resa som du redan har gjort och det kan ta ett tag för dem att inse att deras barn inte är som de trodde. Jag var nästan lite självisk i början och tyckte att alla skulle acceptera det direkt. Men det är en stor förändring för dem också” (nr. 04, 2012, ”Därför är tjejer bättre älskare”).

”[...] och han blev jättearg. Han sa den klassiska kommentaren ”så jag gjorde dig till lebb?”. [...] Han tog det hela väldigt hårt. Nu mår han bättre och han har accepterat att jag lämnade honom” (nr. 02, 2013, ”När kärleken möts av fördomar – Lucinda,19, lämnade sin kille för en tjej: ”Min mamma grät i veckor, hon tog det inte så bra” ”).

”Hur reagerade din familj när du berättade att du blivit kär i Nichole?”

[...] - Min mamma grät i flera veckor, så hon tog det inte så bra. Första gången hon träffade Nichole så pratade hon inte ens med henne. Hon har förklarat att hon blev chockad men idag är hon glad för min skull [...].” (nr. 02, 2013, ”När kärleken möts av fördomar – Lucinda,19, lämnade sin kille för en tjej: ”Min mamma grät i veckor, hon tog det inte så bra” ”).

I VeckoRevyn skildras “komma ut-fasen” utifrån en tragedidiskurs där närmsta anhöriga nästintill sörjer den nya sexualiteten och förlusten av den förlorade heterosexualiteten med alla dess förväntningar. Att vara bi- eller homosexuell bryter mot de anhörigas förväntningar om sexualitet och det är en stor förändring som kräver en reaktion. Det framställs som att det påverkar anhörigas känsloliv lika mycket som den bi- eller homosexuellas, om inte mer.

VeckoRevyn konstruerar bi- och homosexuella sex- och kärleksrelationer utifrån heteronormativitet. Tiina Rosenberg (2002) menar att allt som faller utanför heteronormativitet stämplas som avvikande och ett resultat av detta är bland annat marginalisering. Bi- och homosexuella är marginaliserade från sexualitetsdiskursen och får hela tiden förhålla sig till hur andra reagerar på deras sexuella läggning. Heterosexuella har fortfarande en hegemonisk position eftersom maktrelationerna inte utmanas. Bi- och homosexualitet ska förklaras och är nästintill en tragedi för anhöriga, den ska accepteras av heterosexuella.

5.3 Övrigt

Under denna kategori återfinns varken frågor från läsare, reportage eller intervjuer. Dessa tre texter är istället mer av en underhållande art och kan vara fiktiva så som en erotisk novell men även icke fiktiva så som skvaller.

I texter inom denna kategori konstruerar VeckoRevyn en bi- och homosexuell sexualitet som spännande och het genom att de representerar den som sexuellt frigjord och ytterst aktiv. VeckoRevyn har exempelvis valt att publicera en erotisk novell från boken *Begär - oanständiga berättelser*. Novellen heter *Utflykten – en passionerad kärlekshistoria med ett oväntat slut...* (nr. 08, 2014, ”Utflykten – en passionerad kärlekshistoria med ett oväntat slut...”) och handlar om Alison som i början är tillsammans med Chris. De letar efter spänning i förhållandet och hittar den på en sexklubb, de hittar Amy. Alison inser att hon är bisexuell och bara några veckor efter hon träffat Amy lämnar hon Chris för att flytta ihop med henne.

“[...] skulle ha blivit nytändningen i deras avsommade förhållande slutade med att Alison upptäckte det andra könet, det vill säga sitt eget, på en sexklubb” (nr. 08, 2014, ”Utflykten – en passionerad kärlekshistoria med ett oväntat slut...”).

I texten baseras hela förhållandet på sex som är helt utom kontroll, med fokus på en strävan efter njutning. Amy beskrivs enbart med sexuella egenskaper till en början.

“Kvinnan som på mindre än en halvtimme fick henne att lyfta. Glömma sig själv. Upptäcka sin sexualitet. Sitt sanna jag. Halleluja” (nr. 08, 2014, ”Utflykten – en passionerad kärlekshistoria med ett oväntat slut...”).

VeckoRevyn framställer bi- och homosexuella i väldigt få sexuella sammanhang. Ett av de få tillfällen de gör detta så är det i denna sexnovell, som en extrem fantasi i ett underhållningssyfte. Metaforer används och beskriver ett kvinnligt könsorgan som ett köttstycke att slita i.

”Amy var beredd. Öppnade Alisons sköte och borrade in näsan. Munnen. Tuggade och sög. Slet i sitt byte som en hund. Hon knullade först med ett finger. Sedan två. Tre. Hårt och intensivt. Alison ryckte tag i Amys hår. Drog upp hennes huvud” (nr. 08, 2014, ”Utflykten – en passionerad kärlekshistoria med ett oväntat slut...”).

När Alison efter några månader lär känna Amy bättre tröttnar hon på hennes kontrollerade, “hon behöver inte en ny mamma”. Hon inser att hon saknar Chris och går tillbaka till honom.

Genom hela novellen straffas Alison för sin sexualitet, med alltifrån urinvägsinfektion på grund av för mycket sex med Amy, till att Chris och en motorcyklist dör då hon distraherat dem i trafiken. Vi kan se en straffdiskurs där Alison börjar straffas när hon träffar Amy, vilket fortsätter till slutet då Chris dör under en sexakt med Alison, samtidigt som han kör bil. Han krockar med en motorcykel.

”Hon kan inte hålla sig längre. Exploderar så att fötterna stöter mot vindrutan. Motorcykeln kränger till. Allt blir svart. Alison måste ha slumrat till. Hon vaknar av att människor springer runt henne. Drar i hennes armar och ben. En kvinnoröst i dimman mumlar:

*- Hennes tillstånd är kritiskt. Inre blödningar. Hur fasen har hon kunnat få så mycket glassplitter i underlivet?
- Hur är det med motorcykelkillen? frågar en man.
- Hon är den enda överlevande”* (nr. 08, 2014, ”Utflykten – en passionerad kärlekshistoria med ett oväntat slut...”).

Hon ville ha honom men fick honom inte.

Även i icke fiktiv text beskrivs bi- och homosexuellt sex som hett, spännande och flexibelt där exempelvis *“alla möjliga ställningar testades”* (nr. 20, 2011, ”Trekanten”) under en trekant, där ett bisexuellt par bjudit in en man i sitt sexliv. Det framställs som något spännande att testa, för att sedan återvända till heterosexualitetens trygghet.

I en annan text inom denna kategori skriver VeckoRevyn om vad de just nu talar om på redaktionen. De skriver om hur det ryktas att en kvinnlig Melodifestivaldeltagare ”tydligt” ska ha ett förhållande med en kvinna och att hon verkar vilja hålla detta privat. VeckoRevyns redaktion vill annorlunda:

“Vi hoppas i alla fall att denna heta artist ska komma ut, det måste vara så tråkigt att gömma sig i garderoben” (nr. 04, 2012, ”Psst VR:s redaktion snackar just nu om... Gömmer sig i garderoben...”).

VeckoRevyn visar igen att det är viktigt att komma ut ur garderoben. Detta trots att de i frågespalter vid flertal tillfällen säger att det är dumt att sätta etikett på sig själv.

6 Slutsats och diskussion

Här redovisar vi diskurser och slutsatser samt ger förslag på vidare forskning.

Vårt syfte med denna undersökning var att, genom en kritisk diskursanalys, analysera hur VeckoRevyn konstruerar bi- och homosexuellas sex- och kärleksrelationer. Detta resulterade i att det framträdde fyra diskurser under vår analys, som texterna är producerade i. Straffdiskursen, osynlighetsdiskursen, förvirringsdiskursen och tragedidiskursen. Det är genom dessa diskurser VeckoRevyn konstruerar en gemensam bild av bi- och homosexuella sex- och kärleksrelationer de representerar.

6.1 Diskurser

Inom den osynlighetsdiskurs vi har funnit, främst under kategorin "frågor från läsare", syns det hur VeckoRevyn vill tabubelägga att sätta etiketten bi- eller homosexuell. De nämner vid ett flertal tillfälle att det är dumt att sätta etikett på sig själv och de dumförklarar individer som gör det. Eftersom magasinet utgår från ett heteronormativt perspektiv i sina texter blir heterosexualiteten den enda självklara sexualiteten. Bi- och homosexuella blir osynliga, då ingen bör kalla sig detta, enligt VeckoRevyn. När VeckoRevyn försöker undgå skillnader mellan olika sexuella läggningar så osynliggör de även sociala skillnader mellan dem. Bond (2014) menar att det finns risk för att bi- och homosexuella inte får något syfte i samhället om det inte visas i medier, om det inte syns så finns de inte. Sättet att tala om bi- och homosexualitet i "frågor från läsare" skiljer sig från hur det ser ut i andra delar av tidningen. I exempelvis "reportage och intervjuer" skriver VeckoRevyn ofta ut bi- och homosexualiteten som en stor del av dessa individers identitet. När bi- och homosexuella individer presenteras gör VeckoRevyn det genom att exempelvis identifiera dem med sin sexuella läggning, "*Charlotte, 22, är lesbisk:*" (nr. 06, 2010, "Så har vi tjejer sex! – Charlotte, 22, är lesbisk:").

Flera av texterna om bi- och homosexuellas sex- och kärleksrelationer som representeras av VeckoRevyn konstrueras som en del i en förvirringsdiskurs. Bi- och

homosexualitet beskrivs mycket otydligt och som något svårförstått. Alla kan ta del av samkönade sexuella relationer och fantasier utan att kalla sig för varken bi- eller homosexuell. Det blir svårt att förstå vilka som tillhör och vilka som inte tillhör. Resultatet av detta blir en sexualitet som blir ytterst svår att identifiera sig med och att förstå fullt ut.

Individerna som identifierar sig som bi- eller homosexuella får ofta försvara och förklara sin sexualitet och detta framställs ofta med hur det var att "komma ut". Denna del av bi- och homosexuellas sex- och kärleksrelationer konstrueras ofta genom en tragedidiskurs där de anhöriga sörjer förlusten av heterosexualiteten. Denna konstruktion förmedlar en föreställning om att bi- och homosexualitet ger sorg och en förlust av något för exempelvis familj, och den som "kommer ut" ska vara ytterst medveten om detta.

Det finns få texter i vilka VeckoRevyn låter bi- och homosexuella vara sexuella. Sexuella texter konstrueras bland annat som en del i en straffdiskurs där samkönade sexuella uttryck straffar sig och därmed framstår som något dåligt och möjligen även ohälsosamt. Vissa av straffen är fysiska såsom urinvägsinfektion vilket är ett resultat av för mycket sex mellan två tjejer. Det är genom den kritiska diskursanalys vi utfört som vi närmare har kunnat undersöka de diskurser VeckoRevyn tar del av, samt deras relation till sociala konstruktioner som bidrar till en upplevd sanning om bi- och homosexuellas sex- och kärleksrelationer. Winther Jørgensen & Phillips (2000) menar att de sätt vi talar på inte behöver vara en direkt spegling av sociala relationer, identiteter eller av vår omvärld men att de har en aktiv roll i hur dessa skapas. VeckoRevyns framställning är nödvändigtvis inte falsk men vi har funnit att den tyvärr är en ytterst liten del av verkligheten och istället bevarar denna upplevda sanning av bi- och homosexuellas sex- och kärleksrelationer, samt även hindrar en förändring av denna.

6.2 Hur representeras bi- och homosexuellas sex- och kärleksrelationer i VeckoRevyn?

Bond (2014) kom i sin undersökning av underhållningsmedier fram till att bi- och homosexuella ofta avbildas på ett stereotypt sätt, med skämt, på nedvärderande sätt,

eller så handlade det om att ”komma ut” med sin sexuella läggning. Detta är något som även vi har sett genom vår undersökning i exempelvis reportage och intervjuer där bi- och homosexuella ofta får tala om hur det var att ”komma ut”, trots att rubriker och ingresser ger intrycket av att texten kommer att handla om något annat. Att komma ut är enbart en liten del av bi- och homosexuellas sex- och kärleksrelationer men ändå är det detta som till stor del får representera dem i VeckoRevyn. VeckoRevyn konstruerar en sexualitet som hela tiden förklaras och försvaras, bi- och homosexualitet ställs i kontrast till det normala, det heterosexuella, och förblir därmed det onormala. En heteronormativitet genomsyrar all text och det syns i hur det bi- och homosexuella ofta förklaras med hjälp av det heterosexuella.

Eftersom VeckoRevyn visar ytterst lite bi- och homosexuellas sex- och kärleksrelationer blir det ytterst viktigt hur dessa skildras. Bond (2014) menar att en större bredd av fler icke stereotypa skildringar behövs för att bi- och homosexuella ungdomar ska kunna identifiera sig med något eller någon samt acceptera sin sexuella identitet. Vi har i vår undersökning kommit fram till att VeckoRevyn inte bidrar till denna bredd, vi uppfattar det dock som att de gärna vill framstå som att de bryter sexuella normer då de exempelvis säger *”Att samhället tenderar att prisa heterosexualiteten är bara dumt [...]”* (nr. 09, 2012, ”Är jag bisexuell?”).

Varför är det viktigt hur underhållningsmedier så som VeckoRevyn representerar bi- och homosexuellas sex- och kärlekrelationer på ett icke stereotypt sätt? Även om VeckoRevyn inte är ett nyhetsmedium påstår de sig säga något om verkligheten till läsaren. Anja Hirdman (2001) menar att det kanske inte finns samma krav på opartiskhet och objektivitet på veckopress som inom andra typer av journalistik, men att det inte betyder att det är en fiktiv genre. Hon menar att veckopressen gör anspråk på att visa en spegling av verkligheten, den verkliga sanningen om någon eller något och att just det lockar och ger trovärdighet till berättelsen. Medan exempelvis film och böcker presenteras som fiktion är populärpress uppbyggd med ett sanningsspråk. Visserligen är underhållning en stor del av veckopress så som VeckoRevyn, men som livsstilsmagasin är de även en aktör som ger värde till de livsstilar som de väljer att representera.

Hirdman (2001) menar även att läsaren har lättare för att uppfatta det den läser som trovärdigt om det är förståeligt, läsaren kommer i sådana fall kunna konstruera en egen variant av denna ”verklighet”. VeckoRevyns tilltal till de tänkta läsarna är ofta

avslappnat, som mellan vänner, där VeckoRevyn delar med sig av allt från skvaller till svar på läsares sexualitets- och identitetsfrågor. Hirdman (2001) skriver om hur det intima språk som används i VeckoRevyn bygger ett "vi" mellan VeckoRevyn och den som kan tänkas läsa tidningen. Hon nämner även att VeckoRevyn väljer sitt sätt att tala baserat på sin publikriktning och att VeckoRevyn i detta fall är en kvinna som talar med kvinnor. Desto mer läsaren kan identifiera sig med VeckoRevyn, i exempelvis delade erfarenheter, desto starkare "vi" skapas (Hirdman, 2001).

Vi har i vår analys sett att i konstruktionen av "vi" konstrueras även ett "dem" dit bi- och homosexuella tillhör. Till "vi" kan de som inte kallar sig bi- eller homosexuella räkna sig, dessa personer kan dock ta del av homosexuella fantasier och erfarenheter. Vi skulle vilja säga att VeckoRevyn inte enbart är en kvinna som talar till kvinnor utan även bygga vidare på Hirdmans (2001) påstående och säga att VeckoRevyn är en heterosexuell kvinna som talar till heterosexuella kvinnor.

Bond (2014) menar att medier är stora socialisationsagenter när det kommer till bi- och homosexuella ungdomars sexualitet då en verklig kontakt med bi- och homosexuella förebilder inte är självklar. Med en utgångspunkt från detta kan VeckoRevyns sätt att representera bi- och homosexuellas sex- och kärlekrelationer forma hur bi- och homosexuella ser sig själva och vilka egenskaper de tillskriver sin egen sexuella identitet. Bond (2014) menar vidare att om representationer av bi- och homosexuella ungdomar i medier är få och inte sexuella så finns det knappt några förebilder att kunna identifiera sig med, detta skulle i slutändan kunna resultera i en ständig känsla av utanförskap.

Vi har under vår analys funnit att VeckoRevyn agerar som en normuppehållande aktör som reproducerar heteronormativitet där heterosexualitet är det självklara som aldrig behöver förklaras eller försvaras, till skillnad från bi- och homosexualitet. Vi har även sett att bi- och homosexuella som representeras är så gott som uteslutande kvinnor. Dessa kvinnor framställs utifrån ett rådande kvinnligt genus. Som Yvonne Hirdman (2003) menar i det stereotypa genuskontraktet tillskrivs kvinnor egenskaper som tillhör den kvinnliga rollen. I VeckoRevyn tillskrivs exempelvis bi- och homosexuella kvinnor egenskaper som ömhet och omtänksamhet. Det finns även tillfällen då VeckoRevyn

istället konstruerar en ickekvinlig roll där manliga egenskaper tillskrivs bi- och homosexuella kvinnor.

Gripsrud (2002) menar att medier påverkar hur vi ser på vår omvärld, oss själva samt vår uppfattning om vilka vi vill vara eller inte vara, genom sina framställningar. Vår undersökning visar att representationen av bi- och homosexuellas sex- och kärlekrelationer i VeckoRevyn skapar ett intryck av att bi- och homosexualitet är en önskad sexualitet och tillhörighet. Stora delar av bi- och homosexuellas sex- och kärleksrelationer förblir i det okända eftersom sexuella relationer sällan representeras. Den konstruktion VeckoRevyn representerar består istället till stort av att bi- och homosexuella får "komma ut" gång på gång. Bi- och homosexuella tillåts aldrig riktigt komma ur garderoben, de tvingas till att alltid stå kvar i dörröppningen.

6.3 Vidare forskning

Vi rekommenderar vidare forskning inom livsstilsmagasin som riktar sig till män för att undersöka om representationen av bi- och homosexuellas sex- och kärleksrelationer skiljer sig från det vårt resultat visar. Det är även angeläget att undersöka hur bi- och homosexuella representerar sina egna sex- och kärleksrelationer genom en undersökning av exempelvis sociala medier.

7 Referenser

7.1 Tryckta källor

Alvesson, M., & Sköldbberg, K. (2008). *Tolkning och reflektion : vetenskapsfilosofi och kvalitativ metod*. Lund: Studentlitteratur.

Ambjörnsson, F. (2006). *Vad är queer?* Stockholm: Natur och kultur.

Backman, J. (2008). *Rapporter och uppsatser*. Lund: Studentlitteratur.

Bergström, G., & Boréus, K. (red.). (2012). *Textens mening och makt : metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. Lund: Studentlitteratur.

Bond, B. J. (2014). Sex and Sexuality in Entertainment Media Popular With Lesbian, Gay, and Bisexual Adolescents. *Mass Communication and Society*, 17, 98–120.
doi:10.1080/15205436.2013.816739

Butler, J. (2007). *Genustrubbel : feminism och identitetens subversion*. Göteborg: Daidalos.

Dyer, R. (2002). *The matter of images : essays on representation*. London: Routledge.

Gauntlett, D. (2008). *Media, gender and identity : an introduction*. London: Routledge.

Gripsrud, J. (2002). *Mediekultur, mediesamhälle*. Göteborg: Daidalos.

Hall, S. (1997). *Representation : cultural representations and signifying practices*. London: Sage.

Hirdman, A. (2001). *Tilltalande bilder: genus, sexualitet och publiksyn i Veckorevyn och Fib aktuellt*. Stockholm: Atlas.

Hirdman, Y. (2003). *Genus: om det stabila föränderliga former*. Malmö: Liber.

Jarlbro, G. (2006). *Medier, genus och makt*. Lund: Studentlitteratur.

- Kleberg, M. (2006). *Genusperspektiv på medie- och kommunikationsvetenskap*. Stockholm: Högskoleverket i samarbete med Nationella sekretariatet för genusforskning.
- Kulick, D. (2005). *Queersverige*. Stockholm: Natur och Kultur.
- Lindgren, S. (2009). *Populärkultur : teorier, metoder och analyser*. Stockholm: Liber.
- Rosenberg, T. (2002). *Queerfeministisk agenda*. Stockholm: Atlas.
- Thurén, T. (2007). *Vetenskapsteori för nybörjare*. Stockholm: Liber.
- TNS Sifo. (2014). *ORVESTO Konsument 2014:Helår*. Stockholm: TNS Sifo.
- Vetenskapsrådet. (2002). *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Stockholm: Vetenskapsrådet.
- Winther Jørgensen, M., & Phillips, L. (2000). *Diskursanalys som teori och metod*. Lund: Studentlitteratur.
- Österman, T. (2002). *Föreställningar|vanföreställningar*. Stockholm: Statens folkhälsoinstitut.

7.2 Webbsidor

- Bonnier Tidsskrifter. Utan år. *Sveriges största magasin för unga kvinnor*. Hämtad 2015-04-08, från <http://www.bonniertidsskrifter.se/titel/veckorevyn/>
- Bonnier Tidsskrifter. Utan år. *Om oss - historik*. Hämtad 2015-04-08, från <http://www.bonniertidsskrifter.se/om-oss/historik/>
- RFSL. Utan år. *Hbt-historia*. Hämtad 2015-04-08, från <http://www.rfsl.se/?p=413>
- Sveriges Tidsskrifter. Utan år. *VeckoRevyn*. Hämtad 2015-04-08, från <http://sverigestidsskrifter.se/tidsskrifter/365-veckorevyn>

VeckoRevyn. 2014. *Det är vi som gör VeckoRevyn*. Hämtad 2015-05-18, från <http://www.veckorevyn.com/redaktionen>

Bilagor

Bilaga 1 Sökord

Här förtecknas sökorden under vilka vårt empiriska material gav utslag.

Homosexuell	3
Homo	1
Bisexuell	6
Bisexuella	1
Bög	1
Bögar	1
Flata	1
Lesbisk	5
Lesbiska	1
Lesbiskt	1
Gay	1

Bilaga 2 Analyserade texter

Här förtecknas analyserade texter som har varit underlag till vår undersökning.

April 2008	nr. 08	<i>"Varför får han inte upp den?"</i>
Mars 2009	nr. 06	<i>"Frida, 25, är bisexuell: Jag ses som promiskuös"</i>
September 2009	nr. 25	<i>"VR dyker ner i kallingarna!"</i>
Mars 2010	nr. 06	<i>"Så har vi tjejer sex! – Charlotte, 22, är lesbisk."</i>
Juni 2010	nr. 04	<i>"Hur funkar lebbsex?"</i>
Februari 2011	nr. 05	<i>"Välkommen till VeckoRevyns värld! Heta trender, tjejsex & tragedier"</i>
Februari 2011	nr. 05	<i>"Sex med tjejer – så funkar det"</i>
Februari 2011	nr. 05	<i>"Jag fantiserar om andra tjejer"</i>
Maj 2011	nr. 12	<i>"Är jag bisexuell?"</i>
September 2011	nr. 20	<i>"Trekanten"</i>
Mars 2012	nr. 04	<i>"Därför är tjejer bättre älskare"</i>
Mars 2012	nr. 04	<i>"Psst VR:s redaktion snackar just nu om... Gömmar sig i garderoben..."</i>
Juli 2012	nr. 08	<i>"Är min kille homosexuell?"</i>
Augusti 2012	nr. 09	<i>"Är jag bisexuell?"</i>
Oktober 2012	nr. 11	<i>"Killpanelen svarar: Homo, hetero, bi – spelar det någon roll?"</i>
Januari 2013	nr. 02	<i>"När kärleken möts av fördomar – Lucinda, 19, lämnade sin kille för en tjej: "Min mamma grät i veckor, hon tog det inte så bra" "</i>
April 2013	nr. 05	<i>"Är inte lesbiskt sex "på riktigt"?"</i>
September 2013	nr. 10	<i>"Vill hon egentligen ha en kille?"</i>
Februari 2014	nr. 03	<i>"Kommer inte med killar"</i>
Juni 2014	nr. 07	<i>"Är jag bisexuell?"</i>
Juli 2014	nr. 08	<i>"Utflykten – En passionerad kärlekshistoria med ett oväntat slut..."</i>
Oktober 2014	nr. 11	<i>"Är jag fortfarande lesbisk?"</i>